

رویداد

استادشجریان در کما مرز ۷۰۶

لیلا موسی‌زاده

مرز شش و هفت، این اعداد نشانگر سطح هوشیاری و شما بخوانید بیهوشی و کما هستند و شماره‌گر سطح هوشیاری نمی‌داند از کما رفتن چه کسی خبر می‌دهد.

در این روزهای آخر سال پر از غم، شاید این به کما رفتن تلخ استادن یگانه تاریخ آواز ایران‌زمین، محمدرضا شجریان، بدترین پایانی باشد که انتظارش در اسفندماه می‌رفت، اما گویا امسال در مسابقه غم‌ها برای باریدن هر چه بیشتر بر سرما قرار داریم و حتی در روزهای آخر سال هم این مسابقه دست‌بردار از روزگار نیست و نمی‌گذار دنفسی بیاساییم.

هر چه انرژی در درون و بیرون در قلبمان می‌تپد به‌سوی استادمان در بیمارستان جم روانه می‌کنیم و عاجزانه و ملمس‌انه می‌خواهیم که بماند، تنها و بماند، برای خاطر مردم بماند. و ما را این‌گونه مستأصل و ناامید تنها نگذارد.

هرچند حاصل عمر او پیش‌ترها جواپدان گشته‌امارفتنش نیز بار غم‌سنگینی دارد برای ما که در چند روز گذشته با اخبار ضدونقیض مرگ سخت‌ترین ساعات را گذران‌دیم و هراس مرگ را لحظه‌به‌لحظه بر جانمان چون شرنگی تلخ حس کردیم. ز خمی‌تر از همیشه سلامتی‌اورا رزوی‌می‌کنیم و اینکه ما را تنها نگذارد.

در حاشیه

چگونه خبر درگذشت استاد شجریان در عصر ایران منتشر شد؟

ساعات‌های پایانی روز جمعه گذشته خبر ایران منتشر و سپس تک‌دیب شد. عصر ایران خود را موظف می‌داند در این‌باره به مخاطبانش توضیح دهد:

خبرنگار عصر ایران با یکی از مسئولان معروف موسیقی در کشور قرار مصاحبه داشت. موضوع گفت‌وگو نیز نقد و بررسی جشنواره موسیقی فجر بوده‌است.

ساعاتی پیش از دفتر ایشان، که ناشان محفوظ است، با خبرنگار ما تماس می‌گیرند و می‌گویند قرار مصاحبه فردا کنسل شده‌است. در پاسخ به این‌که «چرا؟» اعلام کردند که استاد شجریان در گذشته و مادر گیر مسائل مربوط به این موضوع هستیم.

ازلحاظ اعتبار منبع، این خبر کاملاً موثق تلقی می‌شود چرا که از دفتر یکی از مسئولان بنام موسیقی کشور به خبرنگار ما خبر داده‌شده بود. ولی ما واقعاً نمی‌دانیم که واقعاً چه روی داد که متعاقباً خبر تک‌دیب شد؟

حتی بعد از انتشار، خبرگزاری فارس نیز به نقل از رئیس مرکز اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت از درگذشت استاد شجریان خبر داد که این خبر نیز تک‌دیب شد.

به‌هرروی، امیدواریم که حال استاد بزرگ کشورمان، محمدرضا شجریان خوب باشد. ما نیز من‌بعد درباره ایشان تنها به خبرهایی که پسر استاد، همایون شجریان می‌دهند بسنده می‌کنیم و عذر خواهیم.

صبوری کردن، نگهداری وعاقبت سپردن کار به کار دان شیوه صحیحی بود که همسر فرامرز پایور آن را اختیار کرد تاکنون همگان منتفع از میراث پایور باشند

آن را اختیار کرد تاکنون همگان منتفع از میراث پایور باشند.

سال‌هاست که در موسیقی ایرانی سخن از حرکات‌هی روبه‌جلو نیست و توجه به اجرای قطعات پایور می‌تواند دگرگونی‌ای در این وضعیت ایجاد کند چرا که به‌گفته و تأیید منتقد و پژوهشگر برجسته، آروین صداقت کیش «مکتب پایور در میان مکتب‌های آموزشی-هنری در موسیقی موقعبت دوره یادگیری طولانی مدت منظم (حدوداً ۱۰ ساله) را پیشنهاد می‌دهد بلکه به‌خاطر نقشی که می‌تواند در یکی از مهم‌ترین نیازهای فعلی موسیقی کلاسیک ما بازی کند. آثار «فرامرز پایور» این پتانسیل را دارد که در کمبود اجرای مجدد قطعات موسیقی و توجه‌به هنر تفسیر -به‌عنوان مر حلای آن روند کلاسیک‌سازی-گشایشی پدیدآورد.»

استفاده کنند. حتی بسیاری از قطعاتی که اعضای گروه نواخته و ضبط کرده بودند نیز به‌صورت نوشتاری (نت) در دسترس نبود و تنها حسرت آنها بر دل هر جوینده‌ای می‌ماند.

بعداز مرگ پایور بسیاری از شاگردان و نزدیکان او تلاش کرده بودند تا دفتر نت‌های استادشان را که به‌صورت منظم در آنها قطعات را نوشته و نگهداری کرده‌بود را بیابند اما عاقبت چیزی دستگیر آنها نشده بود و بسیاری سخن از گونی‌های نت می‌گفتند که نصیب زبانه‌دانی شده‌است. به‌هرروی ۱۰ سال گذشته برای علاقه‌مندان میراث پایور سال‌های حسرت و دریغ بود، حسرت به آنچه نمانده بود و دریغی که به‌نسل‌های امروز و آینده موسیقی ایرانی شده بود. اما حالا مشخص شده که داستان گونی‌نت و زبانه‌دان درست نیست و تنها در این مدت صبوری اختیار شده تا این میراث عظیم که استاد پایور در طول بیش از نیم‌قرن آهنگسازی آن را انداخته بود به دست کسانی برسد که مشتاق آن بودند. در این سال‌ها همواره هراسی وجود داشت که شاید کسانی بخواهند این میراث را پنهان کنند و در اختیار همگان قرار ندهند. پس صبوری کردن، نگهداری وعاقبت سپردن کار به کار دان شیوه صحیحی بود که همسر فرامرز پایور

ایران روی در نقاب خاک کشید و از آن تاریخ حسرت‌ها بود که بر زبان اهالی موسیقی جاری گشت. چرا که استاد پایور که به نظم و انضباط و دقت شهره بوده و البته سرآمد آهنگسازان عصر خویش نام داشت پس از جاودانه شدن دیگر کسی خبری از قطعات موسیقی و نت‌های ایشان نداشت.

فرامرز پایور سال‌ها در گروهش که به نام پایور بود آهنگسازی کرده و باهمان گروه قطعاتش را به اجرا درآورده بود. قطعاتی که سوای اینکه هر کدام ذوق و دانش‌اعلای این استاد را در احاطه به‌ساز ستور و هم‌نوازی با دیگر سازها مشخص می‌ساخت جلوه دیگری از گروه‌نوازی در موسیقی ایرانی را پدیدار می‌کرد. چرا که قدرتش در آهنگسازی و ذوق شنیداری او، صدادهی و سونور پته گروه پایور را یگانه، رشک‌برانگیز و غیر قابل رقابت ساخته بود و بارها حتی در دهه‌های بعدی نیز دیگر اساتیداز جمله محمدرضا لطفی صدای این گروه را منحصر به‌فرد و اعلان‌نامیده بودند. به‌ه همین دلیل قطعاتی که او برای گروه‌نوازی ساخته و تنظیم کرده بود چون تنها با گروه پایور اجرا شده بودند، گروهی که دیگر وجود ندارد، قطعات آن به‌صورت نت در اختیار علاقه‌مندان نبود تا گروه‌های دیگر و با امروزه جوانان از آن میراث

که همانند یک بنیاد خصوصی برای در دسترس قرار دادن نت‌ها و پارتیتورهای قطعات این آهنگساز بر جسته تاریخ استنورنوازی ایران شکل گرفته به‌همت وحید تهرانی آزاد(از شاگردان فرامرز پایور) و علی صمدپور با همکاری موثر مینا افتاده و یاری «خانه هنر خرد» ایجاد شده‌است.

هجدهم آذر سال ۸۸ بود که پایور، استاد بی‌بدیل و آهنگساز بزرگ موسیقی

رویدادی که بسیاری از موزیسین‌ها آن را اتفاق ارزنده‌ای دانستند چرا که میراث استادی تمام و کمال به بزرگی «فرامرز پایور» را در دسترس همگان قرار داد.

هم‌زمان با ۲۱ بهمن‌ماه مصادف با زادروز فرامرز پایور، استاد فقید موسیقی ایرانی، آهنگساز، مؤلف و نوازنده صاحب سبک ستور، «خانه پایور» نیز با حضور جمعی از اساتید، همکاران، فرهیختگان و شاگردان ایشان افتتاح شد. این خانه

بیبا یاری

در میان شلوغی‌های بهمن‌ماه، که همه‌ساله رویداد جشنواره موسیقی فجر اخبار موسیقی رسانه‌ها را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهد، یک رویداد مهم اتفاق افتاد و از پوشش خبری در رسانه‌ها نیز آن گونه که شایسته‌است بهره‌مندند.

جشنواره

صارمی به نقد نور بخش پاسخ داد

کنش و واکنشی در باب سی و پنجمین جشنواره موسیقی فجر

پاسخ شهرام صارمی، دبیر اجرایی دوره سی و چهارم، جشنواره موسیقی فجر:

به‌نام حضرت دوست

جناب آقای نوربخش

مدیر عامل محترم خانه موسیقی ایران

باسلام

علی‌رغم میل قلبی ناچار شدم در پاسخ به مصاحبه مورخ ۲۶ بهمن ۱۳۹۸ شما که در چند رسانه از جمله: هنر آنلاین، موسیقی‌ما، موسیقی ایرانیان، خبرگزاری آنا... درج شده‌است، چند سطر ی بنویسم و مواردی را نیز به شما یادآوری نمایم. در این مصاحبه گفته‌اید: «من از گذشته‌های دور همواره منتقد جشنواره بودم و دوست داشتم جشنواره موسیقی فجر به جایگاهی که لایق آن است برسد. متأسفانه سال گذشته زحمات بسیاری که برای ارتقای جشنواره کشیده شده بود، از بین رفت. دوباره ساختن کار سختی است.» ابتدا باید بگویم که ابراز نظر شما درباره دوره ۳۴ جشنواره موسیقی فجر، بسیار دور از انصاف، عدالت و حرفه‌ای‌گری است. جملات بالحنی مغرضانه بیان شده و امیدوارم به این علت نباشد که سال گذشته خانه موسیقی برگزارکننده جشنواره نبوده‌است. به‌وضوح در این سطور به چند دوره جشنواره که شما مسئول برگزاری آن بوده‌اید اشاره می‌نمایید و این‌که: «زحمات بسیار زیادی برای جشنواره متحمل شده‌اید که در سال گذشته از بین رفت.» ضمن اینکه کوشش‌های تمامی برگزارکنندگان دوره‌های قبل و دوره فعلی جشنواره را از می‌نهم، از شما سوال می‌کنم که چه کار خاصی شما انجام داده بودید که بقیه انجام نداده‌اند؟ جشنواره‌هایی که شمار برگزار کردید چه ویژگی‌ای داشته‌است که به آن اشاره کنید؟

جایزه‌بردارید؟ هنرمندان شرکت‌کننده؟ انسجام و برنامه‌ریزی؟ هزینه‌ها؟ و... در پایان اتاق شیشه‌ای که هنوز منتظر آن هستیم. شما که می‌گویید: «هن از گذشته‌های دور همواره منتقد جشنواره بودم و دوست داشتم جشنواره موسیقی فجر به جایگاهی که لایق آن است برسد.» شما سه دوره و سماً دبیر جشنواره بوده‌اید و در بیشتر دوره‌ها مستقیم یا غیر مستقیم

۲۶ بهمن ماه حمیدرضا نوربخش، مدیر عامل خانه موسیقی، در سومین شب سی و پنجمین جشنواره موسیقی فجر به تماشای اجرای گروه موسیقی «بانگ نو» نشست و در حاشیه این جشنواره از کم و کیف جشنواره سی و پنجم و مسائلی دیگر با روابط عمومی جشنواره سخن گفت. نوربخش که مدیریت دوره‌های سی و یک تا سی و سوم جشنواره موسیقی فجر را برعهده داشته: در گفتگویی که با روابط عمومی جشنواره امسال داشت و در سایت خبری جشنواره موسیقی فجر و سایر سایت‌های خبری از جمله هنر آنلاین منتشر شد سخنانی را بر زبان آورد که موجب واکنش مکتوب شهرام صارمی، دبیر اجرایی دوره قبلی جشنواره موسیقی فجر در رد سخنان او شد. روزنامه توسعه ایرانی ضمن انتشار اظهارات حاشیه‌ساز حمیدرضا نوربخش پاسخ شهرام صارمی را در ادامه منتشر می‌کند.

■ ■ ■

حمیدرضا نوربخش، مدیر عامل خانه موسیقی، دبیر اسبق سه دوره سی و یک تا سی و سوم جشنواره موسیقی فجر:

«من از گذشته‌های دور همواره منتقد جشنواره بودم و دوست داشتم جشنواره موسیقی فجر به جایگاهی که لایق آن است برسد. متأسفانه سال گذشته زحمات بسیاری که برای ارتقای جشنواره کشیده شده بود، از بین رفت. دوباره ساختن کار سختی است. بر هیچ کس پوشیده نیست که جشنواره موسیقی آن طور که باید و شاید عیار پیدا نکرده و حمایت کافی ندیده‌است. همه باید تلاش کنند تا جشنواره‌ای که متعلق به هنرمندان موسیقی و بستر برای موسیقی این مرز و بوم است، را تقا پیدا کند. باید از ظرفیت منحصر به‌فرد جشنواره موسیقی فجر برای رشد موسیقی استفاده شود. تا در جامعه بین‌المللی نیز جایگاهش را پیدا کند. همان‌طور که همه جشنواره‌های موفق سابقه‌های طولانی دارند، این امر نیز نیاز به یک کار مستمر و دراز مدت دارد.»